

Blåmusslan

- Lever tillsammans i stora klungor.
- En stor mussla kan filtrera upp till 9 liter vatten i timmen!
- Musselodlingar kan användas som levande reningsverk av övergödande ämnen.

Havstulpanen

- Är ett kräftdjur som filtrerar vattnet med sina ben.
- De fäster sig med hjälp av ett mycket starkt lim.
- Då man känner små hårda knottor på båtbottnen kan man passa på att tvätta rent.
- Havstulpanen ses ofta i vattenlinjen och klarar torka genom att stänga igen sitt skal.

Skeppsmasken

- Tillhör bormuslorna.
- Borrar gångar i trä, där den lever av cellulosa samt finner skydd mot rovdjur.
- Finns främst på västkusten, men påträffas allt mer även i Östersjön.
- Möjligen har skeppsmasken spridit sig via ballastvatten från fartyg.

Grönlick

- I insjöar och brackvatten kan trådformiga gröna alger bilda kraftig påväxt.
- Övergödning gynnar dessa alger som på grund av sin stora yta mot vattnet kan ta upp näring mycket effektivt.
- I Östersjön hotas därmed blåstången, som utgör en viktig miljö för många djurs överlevnad.

Svenska Båtunionen förespråkade användning av spolplatta första gången i broschyren Båtlivets Miljö i början på 1990-talet. För mer information och ritningar över reningsanläggningen hänvisar vi till SBU:s bok Hamnar för fritidsbåtar.

Miljösamverkan Västra Götaland har genomfört utförligare tester av reningsanläggningar för hamnar och finns att läsa i rapporten Miljöanpassat båtupptag 2006.

Baltic SeaBreeze drivs av Stiftelsen Håll Sverige Rent och har som mål att minska marina föroreningar. I Baltic SeaBreeze samarbetar 34 partners från länderna kring Östersjön. Svenska Båtunionen är en av dessa och arbetar med att ta fram bra lösningar för ett miljöanpassat båtliv.

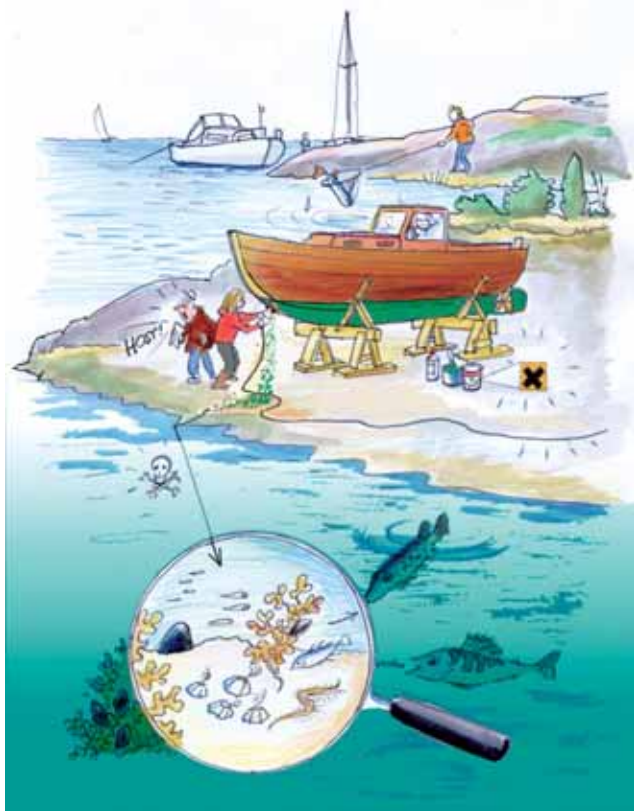
Kontakt:
Svenska Båtunionen • af Pontins väg 6 • 115 21 Stockholm
Tel 08- 545 859 60 • info@batunionen.com

Rent under

Miljötips för din båtbottnen

Vi anlägger våra båthamnar i grunda och skyddade vikar. Samma vatten är också havets barnkammare för många fiskarter och smådjur som i sin tur är mat för fåglar och större fiskar. Livet i det öppna havet är starkt beroende av livet längs med kusterna. Därför måste vi sträva efter att minska utsläppen till vattnet från de olika arbeten på båten som utförs i hamnen.

BÅTBOTTENFÄRGERS skadliga miljöpåverkan uppkommer till stor del på land. Slipdamm innehåller tungmetaller och är hälsoskadligt att inandas. Färgrester förorenar inte bara marken, utan förs genom avrinning ut i närliggande vikar och vattendrag. Under ytan lagras gift i sedimenten och tas upp i näringskedjan.

Alla båtbottnfärger är mer eller mindre skadliga för miljön. Att en färg är godkänd betyder alltså inte att den är giftfri. Samtidigt är det viktigt att hålla båtbottn ren, för att minska friktionen och därmed undvika onödig bränsleförbrukning.

Rent samvete

Vid höstupptag rengörs båten bäst med högtryckstvätt över en spolplatta, som ansluts till en reningsanordning. Färgrester, blåmusslor, havstulpaner och alger filtreras bort i ett grovgaller. Vattnet leds sedan till en 2-kammarbrunn där finare partiklar sedimenterar. Om antalet båtar är stort kan det vara nödvändigt med ytterligare rening genom ett finfilter av kol, bark eller sand innan vattnet återanvänds eller släpps ut i havet.

- Det krävs en vagn till varje båt för att klara logistiken.
- I större hamnar bör det finnas plats för flera båtar samtidigt på spolplattan.
- Rens och slam från galler, brunn och filter måste hanteras som farligt avfall. Genom att avvattna slammet minskas denna kostnad.

Rena lungor

För att minska hälsoriskerna vid slipningsarbete – tänk på följande:

- Våt slipa eller använd sliputrustning kopplad till en grovdammsugare.
- Använd lämplig och godkänd skyddsutrustning.
- Lägg en presenning under båten för att samla upp slip- och färgrester och lämna som farligt avfall.

Spola färgen?

Istället för antifoulingfärg kan båten målas med hård färg och tvättas. Spolplattan kan utformas som en ramp där båten under säsong tas upp och rengörs. Detta är särskilt lämpligt i Östersjön och i sötvatten där påväxten inte kräver användning av giftig båtbottnfärg. Tvätt för hand, båtbottnentvätt i vattnet eller torrsättning är andra alternativ.

